

KRAKÓW.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH

Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA.

№ 26.

30 listopada 1921 r.

TREŚĆ:

	str.
1. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 1 października 1921 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Ministrem Skarbu w przedmiocie ustanowienia cen drewna budulcowego, zajętego w lasach prywatnych na cele odbudowy	690
2. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 października 1921 r. celem wykonania rozporządzenia o poborze opłat stemplowych, dekretu o opłacie od podań i świadectw urzędowych, art. 6 — 10 ustawy o podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych, oraz ustaw o opłatach stemplowych od ubezpieczeń od węgla i od sprzedaży przedmiotów zbytku na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, oraz powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i białowieskiego województwa białostockiego	691
3. Ustawa z dnia 28 października 1921 r. Statut Państwowego Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach	693
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 roku w przedmiocie wykonania ustawy emerytalnej funkcjonariuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 roku	697
5. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 12 listopada 1921 roku w przedmiocie opłat za prace przy bada-	

niach, przeprowadzonych na żądanie osób prywatnych przez Instytut Torfowy	716
6. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 14 listopada 1921 r. o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad niektórymi majątkami leśnymi w powiatach sarnieńskim i rówieńskim	718
7. Okólnik № 373 w przedmiocie urządzenia płatnych polowań na niewydzierżawionych i niezarezerwowanych terenach myśliwskich w lasach państwowych	718
8. Okólnik № 374 w przedmiocie pobierania opłat stemplowych od ofert na dostawy	719
9. Okólnik № 375 w przedmiocie postępowania w sprawach, dotyczących stanu służby i ruchu służbowego urzędników i niższych funkcjonarjuszów Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych	7. 0
10. Okólnik № 376 w przedmiocie wykonania ustaw z dnia 3 lipca 1919 roku i z dn. 2 lipca 1920 r. o ochronie dobowych dzierżawców rolnych	724
11. Okólnik № 377 w przedmiocie przekazania pod zarząd Ministerstwa Robót Publicznych budynków i placów państwowych	724
12. Okólnik 378 w przedmiocie opinjowania przez Prokuratorję Generalną umów, zawieranych przez urzędy i organy Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych	726
13. Ruch służbowy	727
14. Wynik egzaminów dla kandydatów na leśniczych w Zarządzie Okręgowym Lasów Państwowych w Warszawie	727

Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych

z dnia 1 października 1921 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Ministrem Skarbu w przedmiocie ustanowienia cen drzewa budulcowego, zajętego w lasach prywatnych na cele odbudowy.

Na mocy art. 2 ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drewno budulcowe i opałowe (Dz. Pr. № 20 poz. 229) zarządza się co następuje:

§ 1. Ceny drzewa budulcowego na pniu (za 1 metr³—metr sześcienny), zajętego w lasach prywatnych na podstawie rozporządzenia z dnia 2 września 1920 r. (Dz. List. № 89 poz. 586) w ilości ponad normę ustaloną w art. art. 2 i 3 tegoż rozporządzenia, określać będą w każdym poszczególnym wypadku na podstawie średnich cen targowych właściwi wojewodowie.

Od decyzji wojewody właścicielowi lasu oraz osobom, wymienionym w art. 5 rozporządzenia z dnia 2 września 1920 r. (Dz. Ust. № 89 poz. 586), przysługuje prawo odwołania się w terminie 14-dniowym od dnia zawiadomienia do Ministra Robót Publicznych, który rozstrzyga ostatecznie w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Odwołanie się nie wstrzymuje wykonania zarządzeń wpływających z zajęcia drewna.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą od dnia ogłoszenia.

Jednocześnie traci moc rozporządzenie z dnia 23 kwietnia 1921 r. w przedmiocie ustanowienia cen targowych drzewa budulcowego, zajętego w lasach prywatnych na cele odbudowy (Dz. Ust. № 41 poz. 252).

Minister Robót Publicznych:

G. Narutowicz

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

Minister Skarbu:

w z. *B. Markowski*

(Dziennik Ustaw № 92 z dn. 24.XI. 1921 r. poz. 679).

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 28 października 1921 roku

celem wykonania rozporządzenia o poborze opłat stemplowych, dekretu o opłacie od podań i świadectw urzędowych, art. 6—10 ustawy o podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych, oraz ustaw o opłatach stemplowych od ubezpieczeń, od weksli i od sprzedaży przedmiotów zbytku, na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, oraz powiatów grodzieńskiego, wołkowyskiego i białowieskiego województwa białostockiego.

Na podstawie art. 40 dekretu z dn. 7 lutego 1919 r. o opłacie od podań oraz od świadectw urzędowych (Dz. P. P. P. № 14 poz. 145), art. 18 ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. o opłatach stemplowych od ubezpieczeń (Dz. U. R. P. № 75 poz. 509), art. 19 ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. o opłatach stemplowych od weksli (Dz. U. R. P. № 83 poz. 553), art. 24 ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. o opłatach stemplowych od sprzedaży przedmiotów zbytku (Dz. U. R. P. № 79 poz. 528) oraz § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 30 sierpnia 1921 r. (Dz. U. R. P. № 82 poz. 567) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, oraz powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i białowieskiego województwa białostockiego, stosowane będą następujące rozporządzenia:

- 1) rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu z dnia 16 lutego 1919 r. (Dz. P. z r. 1919 № 19 poz. 227) do dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o opłacie od podań oraz od świadectw urzędowych (Dz. P. № 14 poz. 145);

- 2) rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 kwietnia 1919 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów w przedmiocie opłat od podań, wnoszonych w drodze telegraficznej (Dz. P. z r. 1919 № 34 poz. 274);
- 3) §§ 4 i 5 rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu z dnia 25 sierpnia 1920 r. (Dz. U. Rz. P. z r. 1920 № 84 poz. 562) do ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych (Dz. U. Rz. P. z r. 1920 № 73 poz. 498);
- 4) rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu z dnia 27 września 1920 r. (Dz. U. Rz. P. z r. 1920 № 93 poz. 617) do ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o opłatach stemplowych od ubezpieczeń (Dz. U. Rz. P. z r. 1920 № 75 poz. 509);
- 5) rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu z dnia 17 września 1920 r. (Dz. U. Rz. P. z r. 1920, № 89 poz. 591) do ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o opłatach stemplowych od weksli (Dz. U. № 83, poz. 553);
- 6) rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu z dnia 13 września 1920 r. (Dz. U. Rz. P. z r. 1920, № 89, poz. 590) do ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o opłacie stemplowej od sprzedaży przedmiotów zbytku (Dz. U. Rz. P. z r. 1920, № 79, poz. 528);
- 7) rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 2 stycznia 1921 r. w przedmiocie zmian i uzupełnień niektórych postanowień rozporządzenia wykonawczego do ustawy o opłacie stemplowej od sprzedaży przedmiotów zbytku (Dz. U. Rz. P. z r. 1921, № 10, poz. 57).

§ 2. Aż do utworzenia na obszarach powyższych urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych, czynności, poruczone im powołaniami rozporządzeniami, wykonywać będą inspektoraty skarbowe.

§ 3. W miejsce terminu 1 listopada 1920 r., podanego w ustępie 1 § 29 rozporządzenia wymienionego w p. 4, § 1 niniejszego rozporządzenia, ustanawia się termin 1 grudnia 1921 r.

§ 4. Termin 4 października 1921 r., wyznaczony w § 32 rozporządzenia wymienionego w p. 6, § 1 niniejszego rozporządzenia, zmienia się na 4 grudnia 1921 r., zaś termin, wskazany w § 48 tego rozporządzenia, na 14 listopada 1921 r.

§ 5. Rozporządzenia wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia winny być stosowane na terenach w tym paragrafie wymienionych od dnia 14 listopada 1921 r.

Minister Skarbu:
Michalski

Kierownik Ministerstwa Przemysłu i Handlu:
Henryk Strasburger

Minister Poczt i Telegrafów:
Stesłowicz

U s t a w a

z dnia 28 października 1921 roku

Statut Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach.

Art. 1. Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach jest zakładem państwowym badawczo - naukowym o charakterze akademickim i podlega Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 2. Instytut posiada charakter osoby prawnej, może przyjmować zapisy i darowizny, przeznaczone na cele naukowe lub praktyczne, związane z działalnością Instytutu, i samodzielnie zarządzać uzyskanym w ten sposób majątkiem.

Instytut korzysta z autonomji, przewidzianej w granicach niniejszego statutu, ma prawo rozporządzać w granicach budżetu, zatwierdzonego przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, sumami, jakie Państwo Instytutowi przeznaczy. Przeznaczenie poszczególnych sum w ramach tego budżetu może być zmienione za zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Instytut ma prawo używać będących własnością państwową gmachów i zakładów wraz z urządzeniami i inwentarzem oraz folwarków i lasów.

Pod tym względem podlega jedynie kontroli państwowej ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 3. Instytut ma za zadanie prowadzenie badań naukowych nad rozwojem gospodarstwa wiejskiego i gałęzi produkcji z niem związanych, oraz pracę nad przystosowaniem zdobyczy naukowych do warunków przyrodzonych i ekonomicznych Państwa Polskiego. Powyższe badania i prace Instytut prowadzi w zakresie przedewszystkiem uprawy i nawożenia roli, hodowli roślin i produkcji nasion, ochrony roślin, badania gleby, ogrodnictwym, hodowli zwierząt, żywienia zwierząt, higieny i lecznictwa zwierząt, serologicznym i mikrobiologicznym, oraz i w innych dziedzinach badań naukowych, dotyczących gospodarstwa wiejskiego.

Art. 4. Instytutowi przysługuje prawo używania pieczęci państwowej z herbem Rzeczypospolitej Polskiej z napisem: „Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach.”

Art. 5. W celu wykonania zadań, wymienionych w art. 3, Instytut przedsięwzięje prace następujące:

- 1) badania naukowe w zakresie nauk rolniczych i z nimi związanych,
- 2) badania obszarów Państwa Polskiego w zakresie zadań Instytutu pod względem fizjograficznym i gospodarczym,
- 3) ogłaszanie wyników badań i zebranych materiałów naukowych,
- 4) organizowanie i urządzenie odczytów, kursów i wystaw w celu rozpowszechniania wyników prac naukowych,
- 5) prowadzenie potrzebnych dla celów badawczych i praktycznych własnych przedsiębiorstw, obejmujących gałęzie produkcji roślinnej, zwierzęcej i przerobu ich wytworów,
- 6) udzielanie, w miarę możliwości, pomocy naukowej i fachowo-technicznej władzom państwowym, zakładom naukowym i doświadczalnym, społecznym organizacjom rolniczym oraz osobom, pracującym naukowo na polu gospodarstwa wiejskiego.

Art. 6. Prace Instytutu wykonywane są w wydziałach, działach i poddziałach. Podział na wydziały, działy i poddziały, oraz tworzenie nowych lub zniesienie istniejących następuje na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych na wniosek rady naukowej Instytutu.

Art. 7. Środkami pracy Instytutu są instytucje i zakłady naukowe i gospodarcze wraz z niezbędną ilością personelu pomocniczego: naukowego, urzędniczego i służbowego.

Art. 8. Władze Instytutu stanowią:

- 1) Rada Naukowa,
- 2) Dyrektor lub jego zastępca, oraz kierownicy wydziałów, działów i poddziałów, którzy są urzędnikami państwowymi.

Art. 9. Celem utrzymania ścisłego związku ze sferami naukowymi, rolniczymi i społecznymi organizacjami rolniczymi tworzy się przy Instytucie kuratorium, jako organ doradczy i opiniodawczy.

Art. 10. Radę naukową tworzą: dyrektor lub jego zastępca, jako przewodniczący, kierownicy wydziałów i działów i jeden kierownik poddziału z wyboru kierowników poddziałów.

Rada naukowa i jej przewodniczący mają prawo wzywania do udziału w posiedzeniach rady, dotyczących spraw fachowo-technicznych, także inne osoby, jednak z głosem doradczym.

Do kompetencji rady naukowej należy:

- 1) układanie zasad organizacji pracy w Instytucie,
- 2) rozporządzanie majątkiem własnym Instytutu i uchwalanie regulaminów zarządu tym majątkiem,
- 3) uchwalanie regulaminów rady naukowej, wydziałów, działów i poddziałów, oraz Instytucji i zakładów naukowych i gospodarczych, należących do Instytutu, i przedkładanie ich do zatwierdzenia Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
- 4) uchwalanie wniosków co do mianowania: dyrektora, kierowników wydziałów, działów i poddziałów, oraz personelu pomocniczego naukowego,
- 5) układanie preliminarza budżetowego Instytutu i uchwalanie wniosków w przedmiocie zmiany przeznaczenia poszczególnych sum w budżecie Instytutu.

Art. 11. Dyrektora Instytutu mianuje Prezydent Rzeczypospolitej zśród kierowników wydziałów, na wniosek Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, oparty na uchwale rady naukowej, na okres jednoroczny.

Za spełnianie swych czynności pobiera dyrektor dodatkowo wynagrodzenie za kierownictwo w wysokości, przewidzianej w przepisach o uposażeniu urzędników państwowych. W razie niemożności pełnienia przez dyrektora obowiązków służbowych, zastępuje go w nich ten kierownik wydziału, któremu dyrektor zastępstwo poruczy. Na zastępcę przechodzą w okresie zastępstwa wszelkie prawa i obowiązki dyrektora.

Art. 12. Dyrektor Instytutu:

- 1) jest przedstawicielem Instytutu na zewnątrz,
- 2) wykonywa rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w zakresie, przewidzianym niniejszym statutem, i jest odpowiedzialny przed Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych za przestrzeganie przepisów niniejszego statutu, regulaminów,

uchwalonych przez radę naukową, jako też za należyte wydatkowanie sum, przewidzianych w budżecie Instytutu,

- 3) zwołuje radę naukową, kieruje jej obradami i wykonywa jej uchwały, zarządza majątkiem własnym Instytutu, stosownie do postanowień rady naukowej,
- 4) jest zwierzchnikiem biura i biblioteki Instytutu, kieruje administracją instytucyj i zakładów naukowych i gospodarczych, należących do Instytutu,
- 5) przyjmuje na służbę prowizoryczną asystentów i mianuje funkcjonariuszy innych kategorii personelu pomocniczego naukowego z wyjątkiem bibliotekarza,
- 6) mianuje funkcjonariuszy personelu pomocniczego urzędniczego na stanowisko poniżej IX stopnia służbowego,
- 7) przyjmuje do służby i zwalnia personel pomocniczy służbowy.

Szczegółowe obowiązki dyrektora okresli regulamin, uchwalony przez radę naukową i zatwierdzony przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 13. Kierownikiem wydziału, działu i poddziału może być osoba, posiadająca kwalifikacje odpowiednie do objęcia stanowiska profesora państwowych szkół akademickich.

Kierowników wydziałów i działów mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, przedstawiony na podstawie uchwały rady naukowej Instytutu i opinji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kierowników poddziałów mianuje Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych na wniosek rady naukowej Instytutu.

Kierownicy wydziałów otrzymują uposażenie, przewidziane dla IV stopnia służbowego, kierownicy działów dla V stopnia służbowego, zaś kierownicy poddziałów dla V lub VI stopnia służbowego urzędników państwowych, zależnie od kwalifikacyj.

Art. 14. Kierownicy wydziałów i działów:

- 1) mają zupełną swobodę w swoich pracach naukowych i kierują powierzonymi im wydziałami, względnie działami, pod względem naukowym i administracyjnym, stosownie do przepisów i regulaminów, wydanych przez radę naukową,
- 2) są odpowiedzialni przed dyrektorem za całość inwentarza oraz za wypełnianie obowiązków przez wszystkich funkcjonariuszy powierzonego im wydziału, względnie działu.

Art. 15. Kierownicy poddziałów zarządzają powierzonymi im poddziałami i pełnią swe prace pod ogólnym kierunkiem kierownika wydziału lub działu.

Art. 16. Personel pomocniczy Instytutu dzieli się według trzech kategorii:

- 1) naukowy,
- 2) urzędniczy,
- 3) służbowy.

Art. 17. Do personelu pomocniczego naukowego należą w szczególności:

- 1) asystenci starsi i młodszy, przyjmowani na służbę prowizoryczną przez dyrektora Instytutu, na wniosek rady naukowej; po upływie

trzechletniej służby prowizorycznej asystenci mogą być mianowani stałymi urzędnikami przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych; asystenci starsi otrzymują uposażenie, przewidziane dla VII stopnia służbowego, asystenci młodsi dla VIII stopnia służbowego urzędników państwowych. Asystenci posiadać mają ukończone studia wyższe.

Asystenci pracują pod kierunkiem kierowników tych poddziałów, działów i wydziałów, do których są przydzieleni i wykonywają ich polecenia w zakresie naukowym i gospodarczym,

- 2) bibliotekarz, mianowany przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych na podstawie uchwały rady naukowej.

Funkcjonariuszy innych kategorii personelu pomocniczego naukowego, niezbędnego do wykonywania prac Instytutu, mianuje dyrektor na wniosek rady naukowej stosownie do przepisów służbowych dla urzędników państwowych.

Art. 18. Do personelu pomocniczego urzędniczego należą:

- 1) zarządca gospodarczy,
- 2) sekretarz,
- 3) kasjer,
- 4) buchalter,
- 5) personel kancelaryjny.

Personel pomocniczy urzędniczy mianuje, o ile chodzi o urzędy do IX stopnia służbowego włącznie, Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych na wniosek dyrektora Instytutu, na urzędy niższe—dyrektor Instytutu.

Art. 19. Personel pomocniczy służbowy wszelkich kategorii mianuje lub przyjmuje do służby oraz zwalnia dyrektor Instytutu.

Art. 20. Kuratorjum Instytutu tworzą:

- 1) delegaci wyższych szkół gospodarstwa wiejskiego w Państwie (rolniczych, ogrodniczych, weterynaryjnych i leśnych) i szkół akademickich, posiadających wydziały rolnicze, po jednym od każdego zakładu,
- 2) delegaci centralnych społecznych organizacji rolniczych, wyznaczonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, po jednym z każdej organizacji,
- 3) dwie osoby, pracujące naukowo na polu doświadczalnictwa rolnego, delegowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
- 4) delegat Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,
- 5) delegat Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
- 6) dyrektor Instytutu lub jego zastępca,
- 7) delegat rady naukowej Instytutu i delegat Państwowego Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy.

Art. 21. Do zakresu działania kuratorjum należy opinowanie i stawianie wniosków w sprawach organizacji działalności i potrzeb Instytutu i jego działów gospodarczych.

Art. 22. Kuratorjum wybiera przewodniczącego i opracowuje regulamin swoich obrad, który podlega zatwierdzeniu przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 23. Rozporządzenie b. austr. c. i k. Generał-Gubernatorstwa wojkowego w Lublinie z dnia 26 września 1917 r., dotyczące Instytutu Nau-

kowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach (Dz. Rozp. C. K. Zarz. Wojsk. w Polsce № 83) uchyla się.

Art. 24. Statut niniejszy obowiązuje od dnia ogłoszenia.

Marszałek:

Trampczyński

Prezydent Ministrów:

A. Pomikowski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

(Dziennik Ustaw № 93 z dnia 30.XI. 1921 r., poz. 684).

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 10 listopada 1921 r.

w przedmiocie wykonania ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r.

Na zasadzie art. 55 ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70, poz. 466)—zarządza się co następuje:

(Do rozdziału II).

§ 1. Funkcjonarjusz państwowy otrzymuje dożywotnią emeryturę z powodu trwałej niezdolności do dalszego pełnienia obowiązków służbowych z reguły po upływie co najmniej dziesięciu lat służby państwowej.

Wyjątki od tej zasady określone są w art. 3 ustawy, który przyznaje emeryturę pod pewnymi warunkami już po pięciu latach służby, a w razie nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, nawet bez względu na liczbę lat służby.

Wymienione w art. 4 powody niezdolności do służby, t. j. paraliż, utrata wzroku, pomieszanie zmysłów i gruźlica same przez się mają wpływ tylko na wysokość zaopatrzenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia do zaopatrzenia. W tych wszystkich wypadkach należy przyznać uposażenie emerytalne z doliczeniem dziesięciu lat służby tylko w takim razie, jeżeli funkcjonarjusz w chwili przeniesienia na emeryturę miał już—w myśl art. 3—prawo do emerytury.

§ 2. Funkcjonarjusza można przenieść z urzędu na emeryturę z powodów podanych w art. 7 lit. b) po poprzednim stwierdzeniu przez lekarza rządowego jego niezdolności do służby.

§ 3. Wymiar emerytury następuje w porozumieniu z władzami skarbowymi, t. j. z Ministerstwem Skarbu, względnie z właściwą izbą skarbową. Władze skarbowe I instancji nie są uprawnione do wydawania opinii w sprawach wymiaru emerytury.

§ 4. Jeżeli koniec terminów, przewidzianych w art. 9, 10 i 11, przypadnie na niedzielę lub święto uroczyste, kończy się termin następnego dnia powszedniego. Dni biegu pocztowego nie wlicza się do terminu.

§ 5. Podlegający wliczeniu—w myśl art. 14—do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego dodatek za kierownictwo (dodatek wizytatorski, dodatek zastępcy inspektora szkolnego, dodatek nauczycieli kierujących) należy doliczyć w każdym razie, gdy funkcjonariusz przechodzi na emeryturę ze stanowiska, na którym pobierał dodatek, choćby z powodu choroby, delegacji urzędowej, wyjątkowego urlopu i t. p., dodatku tego czasowo w chwili przeniesienia na emeryturę nie pobierał.

Natomiast nie zalicza się dodatku za kierownictwo u funkcjonariusza, któremu powierzono tylko zastępczo lub przejściowo dane stanowisko, choćby dodatek ten w chwili przeniesienia na emeryturę rzeczywiście pobierał.

W wypadkach przejścia na emeryturę—w myśl art. 3 ustęp 2—należy funkcjonariusza traktować tak, jakby wysłużył dziesięć lat.

§ 6. Wszystkie władze i urzędy państwowe lub samorządowe, zatrudniające u siebie emerytów za wynagrodzeniem winny o terminie przyjęcia emeryta do służby czynnej zawiadomić właściwą izbę skarbową, w której okręgu emeryt pobiera emeryturę, a następnie z początkiem każdego miesiąca przysyłać tej izbie skarbowej wykaz wypłaconych emerytowi kwot tytułem wynagrodzenia służbowego celem ewentualnej wypłaty przypadającej części uposażenia emerytalnego

(Do rozdziału III).

§ 7. Wdowa po funkcjonariuszu, zmarłym w czynnej służbie, otrzymuje pensję wdowią w wysokości 50% tego uposażenia emerytalnego, do którego zmarły mąż w chwili śmierci miałby prawo wedle zasad ustawy emerytalnej.

Jeżeli śmierć męża nastąpiła przed wysłużeniem dziesięciu, jednak po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej, należy przyznać pensję wdowią, chyba że da się stwierdzić, iż śmierć nie nastąpiła z powodu choroby lub kalectwa, nabytych bez własnej umyślnej winy po wstąpieniu do służby państwowej.

§ 8. Gdyby suma zaopatrzenia sierociego, czy to sama, czy łącznie z pensją wdowią, przekraczała wysokość uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz państwowy faktycznie pobierał lub do którego miałby prawo w chwili śmierci, należy pensję sierocą dla każdej sieroty w równej mierze stosunkowo obniżyć na tak długo, aż skutek wyjścia z prawa zaopatrzenia wdowy, względnie jednej lub więcej sierot pensją sierocą nie osiągnie znowu wysokości podanej w art. 24.

To samo odnosi się do dodatku drożyznianego, pobieranego przez sieroty w myśl art. 49.

§ 9. Na czas zajmowania jakiegokolwiek stanowiska w służbie państwowej lub samorządowej, połączonego ze stałym uposażeniem, zawiesza się pensję sierocą, o ile uposażenie to jest wyższe od przyznanego zaopatrzenia sierociego, wdowie natomiast wypłaca się pensję nadal wraz z dodatkiem drożyznianym.

§ 10. Pensję sierocą wypłaca się z zastrzeżeniami, zawartymi w art. 34 i 35 do końca tego miesiąca, w którym sierota kończy ośmnasty rok życia.

W razie odbywania studjów w zakładach naukowych, która to okoliczność winna być z początkiem każdego roku szkolnego poświadczaniem odnośnego zakładu stwierdzona, przedłuża się wypłatę pensji sieroczej na okres jednego roku szkolnego do końca września, najdłużej jednak do końca tego miesiąca, w którym sierota kończy dwudziesty czwarty rok życia.

§ 11. Pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego pełnego uposażenia w służbie czynnej lub na emeryturze należy się przede wszystkim pozostałej wdowie.

W wypadku, gdy wdowa w chwili śmierci męża nie żyła z nim we wspólności małżeńskiej, należy się pośmiertne w tej samej wysokości dzieciom bez względu na to, czy zmarły pozostawił jakikolwiek ruchomy lub nieruchomy majątek.

Wspólność małżeńska w rozumieniu ustawy emerytalnej zachodzi także wtedy, gdy małżonkowie żyli czasowo oddzielnie z powodu wychowania dzieci, z powodu braku odpowiedniego mieszkania i innych podobnych powodów niezależnych od ich osobistych stosunków.

O ile wdowa w chwili śmierci męża nie żyła z nim we wspólności małżeńskiej, a dalsi krewni lub inne osoby poniosły koszt leczenia i pogrzebu, może być im przyznane pośmiertne aż do wysokości rzeczywiście poniesionych i udowodnionych, względnie zapłać się mających, kosztów w granicach trzymiesięcznego pełnego uposażenia zmarłego, ale tylko o tyle, o ile koszt te nie znalazły pokrycia częściowo lub w całości w pozostałym ruchomym lub nieruchomym majątku.

Pośmiertne przyznaje w porozumieniu z równorzędną władzą skarbową ta władza, która w danym wypadku jest lub byłaby powołaną do wymiaru zaopatrzenia po zmarłym funkcjonarjusz.

Pośmiertne po funkcjonarjusz zmarłym w czynnej służbie należy się bez względu na to, czy funkcjonarjusz w chwili śmierci miał prawo do emerytury, czy nie.

§ 12. W celu uzyskania pośmiertnego pelenci winni dołączyć do podania:

- a) wdowa—metrykę śmierci męża i metrykę ślubu oraz poświadczanie odnośnego urzędu parafialnego lub metrykalnego, względnie właściwej władzy administracyjnej I instancji, stwierdzające wspólność pożycia małżeńskiego,
- b) dzieci—metrykę śmierci ojca i metryki urodzenia, wreszcie
- c) dalsi krewni lub inne osoby, prócz metryki śmierci, nadto rachunek poniesionych, względnie wykazanych do zapłaty kosztów leczenia i pogrzebu, tudzież odpis sądowego aktu zejścia (w b. zaborach austriackim i pruskim), względnie potwierdzenia władzy administracyjnej I instancji (w b. zaborze rosyjskim), stwierdzające, że zmarły nie pozostawił ani uprawnionej wdowy, względnie dzieci, ani majątku dostatecznego do pokrycia kosztów ostatniej choroby i pogrzebu.

(Do rozdziału IV).

§ 13. Przepis art. 42 odnosi się do wszystkich funkcjonarjuszów, którzy przed objęciem służby w Państwie Polskiem pozostawali w służbie jednego z byłych państw zaborczych i przechodzą na emeryturę ze służby państwowej polskiej po wejściu w życie ustawy emerytalnej. Wszystkim

tym funkcjonariuszom liczy się czas służby w byłym państwie zaborczem wedle przepisów emerytalnych (ogólne państwowe przepisy emerytalne, statuty osobnych kas emerytalnych, zabezpieczeń, funduszów pensyjnych, prowizyjnych i t. p. instytucyj) odnośnego państwa, nadto czas służby państwowej polskiej.

Uposażenie emerytalne wymierza się za pierwszych 10 lat służby w wysokości 40%, a za każdy następny rok służby w wysokości 2,4% aż do najwyższej dopuszczalnej granicy 100% pobieranego ostatnio w służbie czynnej uposażenia (art. 14).

Przepis art. 42 należy stosować także do tych funkcjonariuszów, którzy przed objęciem służby w Państwie Polskiem pozostawali w służbie jednego z b. państw zaborczych i przeszli na emeryturę ze służby państwowej polskiej przed wejściem w życie ustawy emerytalnej.

Za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego należy przyjąć uposażenie w służbie czynnej, pobierane ostatnio według jednej z ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429 do 436), a jeżeli przeszli na emeryturę przed dniem 1 lipca 1920 r., to uposażenie w służbie czynnej, któreby się im należało, gdyby jedna z powołanych wyżej ustaw była obowiązywała już w chwili przeniesienia na emeryturę. Dodatek za wysługę lat (starszeństwa, za trzeciecie) ustali w tych wypadkach właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu w myśl postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 521) tudzież rozporządzenia wykonawczego do ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. z r. 1920 № 92, poz. 612).

§ 14. Ażeby wymierzyć emeryturę wedle art. 43 emerytowanemu funkcjonariuszowi państwa zaborczego, należy danego emeryta przedewszystkiem zaliczyć do jednego z dwunastu stopni służbowych, względnie do jednego z dziewięciu stopni płacy, ustanowionych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429).

I. Zaliczenie to odbywa się wedle następujących zasad:

A. Na obszarze b. zaboru austriackiego:

- a) wszystkich emerytowanych urzędników państwowych, którzy wedle obowiązujących w b. zaborze austriackim przepisów piastowali jedną z jedenastu klas rangi, zaliczyć należy do równorzędnego stopnia służbowego, odpowiadającego cyfrowo klasie ostatnio danej rangi, a jeżeli w drodze czasowego posunięcia w myśl § 51 ustawy z dnia 25 stycznia 1914 r. (aust. dz. u. p. № 15) osiągnęli pobory wyższej klasy rangi, — do stopnia służbowego, odpowiadającego wyższej klasie rangi.

Emerytowanych urzędników b. wydziału krajowego należy

traktować narówni z emerytowanymi urzędnikami państwowymi;

- b) emerytowanych oficjantów i oficjantki kancelaryjne—do XII stopnia służbowego;
- c) emerytowanych nauczycieli szkół ludowych, kierowników 2 i 3 klasowych szkół ludowych, mających do włącznie 18 lat policzalnej służby—do X, mających ponad 18 lat służby—do IX stopnia służbowego, emerytowanych nauczycieli i dyrektorów szkół wydziałowych i kierowników szkół ludowych 4, 5 i 6 klasowych, mających do włącznie 13 lat policzalnej służby — do X, od 14 do włącznie 28 lat—do IX, a ponad 28 lat służby—do VIII stopnia służbowego;
- d) emerytowanych leśniczych i pomocników lasowych w zarządach dóbr państwowych i funduszowych tudzież w administracji politycznej do stopnia służbowego od XII do VIII włącznie;

- e) emerytowanych egzekutorów podatkowych do stopnia służbowego od XII do X włącznie;
  - f) emerytowanych urzędników poczt klasowych do stopnia służbowego od XII do VIII włącznie,
wszystkie kategorie emerytów, wymienionych pod d) do f) — odpowiednio do ilości policzalnych lat służby wedle tych samych reguł, które stosowano do wymiaru uposażenia czynnego powyższych kategorii funkcjonariuszów państwowych w służbie czynnej;
  - g) emerytowanych strażników skarbowych do XII stopnia służbowego;
  - h) emerytowanych starszych strażników skarbowych, respicjentów i starszych respicjentów do XI stopnia służbowego;
  - i) emerytowanych żandarmerji do plutonowego włącznie — do 4 stopnia, wachmistrzów żandarmerji do 5 stopnia płacy;
  - j) emerytowanych b. pośłańców pocztowych do 1 stopnia płacy;
  - k) wszystkich innych emerytowanych niższych funkcjonariuszów stosownie do stopnia płacy lub ilości lat służby do jednego z dziewięciu stopni płacy wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonariuszów, będących w czynnej służbie na podstawie rozporządzeń Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 520) i z dnia 21 października 1920 r. (Dz. U. R. P. № 101, poz. 672);
  - l) emerytowanych urzędników kolejowych do stopnia służbowego niższego o jeden stopień od nadanej ostatnio w austriackim zarządzie kolejowym klasy służbowej;
  - m) wszystkich emerytowanych niższych funkcjonariuszów kolejowych należy stosownie do stopnia płacy lub ilości lat służby zaliczyć przedewszystkiem do jednego ze stopni płac od 7—15, unormowanych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 430) wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonariuszów będących w czynnej służbie — na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 522), a następnie przenieść do tego stopnia płacy od 2 do 9, ustanowionych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429), któremu dany stopień płacy kolejowej ze względu na wysokość przywiązanego do niego uposażenia w zupełności odpowiada, względnie do którego najbardziej się zbliża.
- B. Na obszarze b. zaboru pruskiego:
- a) wszystkich emerytowanych funkcjonariuszów państwowych stosownie do klasy płacy, względnie ostatnio zajmowanego stanowiska umieścić należy w jednej z piętnastu klas płacy wedle zasad stosowanych w rozporządzeniu komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu z dnia 31 lipca 1919 r. (Tygodnik Urzędowy № 34), a następnie zaliczyć emerytowanych funkcjonariuszów I—XII klasy płacy do równorzędnego stopnia służbowego, emerytowanych funkcjonariuszów XIII, XIV i XV klasy płacy do jednego z dziewięciu stopni płacy wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonariuszów, będących w czynnej służbie — na podstawie rozporządzenia Prezydenta Ministrów, Ministra Skarbu i Dzielnicy Pruskiej z dnia 30 września 1920 r. (Dz. U. R. P. № 95, poz. 626);
  - b) emerytowanych nauczycieli szkół ludowych, jak wyżej pod A) lit. c);

- c) emerytowanych funkcjonarjuszów kolejowych należy przedewszystkiem zaliczyć do jednego ze stopni płacy od 1 do 15, unormowanych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 430) wedle zasad, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów, będących w czynnej służbie na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 522).

Następnie należy funkcjonarjuszów, zaliczonych do stopnia od 1 do 8, przenieść do jednego z dwunastu stopni służbowych, a funkcjonarjuszów, zaliczonych od 9 do 15, do jednego z dziewięciu stopni płacy, a to do tego, któremu dany stopień płacy kolejowej ze względu na wysokość przywiązanego do niego uposażenia w zupełności odpowiada, względnie do którego najbardziej się zbliża.

C. Na obszarze b. zaboru rosyjskiego:

- a) wszystkich emerytowanych funkcjonarjuszów, którzy wedle obowiązujących w b. zaborze rosyjskim przepisów zaliczeni byli do jednej z klas I—XI, zaliczyć należy do równorzędnego stopnia służbowego, funkcjonarjuszów XII, XIII i XIV klasy do XII stopnia służbowego;
- b) emerytowanych nauczycieli szkół powszechnych, jak wyżej pod A) lit. e);
- c) emerytowanych pocztarków do 1 stopnia płacy;
- d) emerytowanych niższych funkcjonarjuszów państwowych stosownie do ostatnio zajmowanego stanowiska do jednego z dziewięciu stopni płacy wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów, będących w czynnej służbie na podstawie rozporządzeń Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 520) i z dnia 21 października 1920 r. (Dz. U. R. P. № 101, poz. 672);
- e) emerytowanych funkcjonarjuszów kolejowych, jak wyżej pod B) lit. c).

II. Czas służby należy przyjąć w rozmiarze ustalonym do wymiaru emerytury, względnie obliczyć wedle przepisów danego państwa zaborczego, a następnie ustalić uposażenie emerytalne od samej płacy zasadniczej tego stopnia służbowego, względnie stopnia płacy, do którego emeryt został zaliczony, licząc za pierwszych dziesięć lat służby 40%, a za każdy następny rok 2,4% do najwyżej dopuszczalnej granicy 100%.

75% ustalonej w ten sposób kwoty przypada dla emeryta tytułem uposażenia emerytalnego. Gdyby uposażenie to wraz z dodatkiem drożyznianym było niższe od pobieranej dotąd na zasadzie ustaw właściwego państwa zaborczego emerytury z dodatkami drożyznianymi wraz z ewentualną rentą z tytułu odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, należy różnicę dopłacać tak długo, aż wskutek podwyższenia dodatku drożyznianego nowa emerytura nie osiągnie conajmniej wysokości dawnego uposażenia emerytalnego.

§ 15. Art. 44 odnosi się do tych wszystkich funkcjonarjuszów Państwa Polskiego, którzy przed wstąpieniem do służby polskiej nie pozostawali ani w służbie państwowej b. państw zaborczych, ani w służbie samorządowej, policzalnej w myśl przepisów emerytalnych państwa zaborczego do służby państwowej (np. służba samorządowa w b. wydziale krajowym galicyjskim) uzyskali natomiast na zasadzie postanowień ustaw o uposażeniu

z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429 do 436) zaliczenie czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej do wysługi lat.

Wszyscy ci funkcjonariusze państwowi uzyskują prawo do emerytury po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej polskiej, o ile wraz z zaliczonym do wysługi lat czasem służby samorządowej lub pracy zawodowej wykażą conajmniej dziesięć lat policzalnej służby (art. 3 ustęp 1).

W wypadkach, w których funkcjonariuszowi nie zaliczono do wysługi lat czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej w pełnej wysokości jedynie z powodu, że czas tej służby lub pracy przekraczał lat dwadzieścia, względnie dwadzieścia jeden, jako też w wypadkach, w których sędzia lub prokurator ubiega się o zaliczenie do wysługi emerytalnej pewnego czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej, winno być wniesione osobne podanie wraz z dokumentami, przepisanemi w art. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 521). Orzeczenie o zaliczeniu lub niezaliczeniu do wysługi emerytalnej czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej wydaje szef właściwej władzy naczelnej w porozumieniu z Ministrem Skarbu, kierując się temi samemi zasadami, co komisja weryfikacyjna w sprawie wysługi lat na podstawie powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów.

Funkcjonariuszom, który na podstawie policzalnej służby państwowej w b. państwach zaborczych nabyli prawo do emerytury przed upływem pięciu lat służby w Państwie Polskiem, dolicza się do wysługi emerytalnej czas ewentualnej służby samorządowej lub pracy zawodowej dopiero po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej polskiej.

§ 16. Kwoty przypadające do spłaty w myśl art. 45 zobowiązani są funkcjonariusze państwowi i emeryci (wdowy i sieroty), pragnący korzystać z praw, przyznanych im ustawą emerytalną, w zasadzie uiścić jednorazowo w walucie polskiej wedle kursu urzędownie ustalonego. Jednorazowa spłata może być w wypadkach zastępujących na uwzględnienie zastąpiona spłatami miesięcznemi w przeciągu najwyżej jednego roku. Wzór deklaracji dołącza się (załącznik № 1).

§ 17. Art. 46 normuje pensje wdowie i sierocie po funkcjonariuszach i emerytach b. państw zaborczych, którzy zmarli przed wejściem lub po wejściu w życie ustawy emerytalnej. Pensję wdowią i sierocą należy wymierzyć w odpowiedniej wysokości art. 23 i 24 od uposażenia emerytalnego zmarłego męża, względnie ojca, obliczonego wedle art. 43.

Natomiast art. 47 i 48 odnosi się do wdów i sierot po funkcjonariuszach i emerytach Państwa Polskiego, zmarłych przed wejściem lub po wejściu w życie ustawy emerytalnej. Pensję wdowią i sierocą należy wymierzyć w odpowiedniej wysokości (art. 23 i 24) od uposażenia emerytalnego zmarłego męża, względnie ojca, obliczonego wedle art. 42, względnie 44.

§ 18. Dodatek drożyzniany dla emerytów oblicza się wedle norm w art. 49 podanych w tym samym stosunku procentowym, zależnym od ilości lat służby (art. 14) co i samo uposażenie emerytalne.

Dodatek drożyzniany należy się emerytowi wedle stawki dla małej rodziny tylko wtedy, jeżeli ma na swem utrzymaniu przynajmniej jednego członka rodziny, kogo należy uważać za członka rodziny i pod jakimi warunkami, określa art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429) oraz art. 15 i 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 521).

Wdowom należy się dodatek drożyzniany w wysokości 50% dodatku drożyznianego, przypadającego na emeryturę zmarłego męża, obliczonego zawsze wedle stawki dla małej rodziny.

§ 19. Wdowom i sierotom po emerytach b. państw zaborczych należy się pośmiertne w wysokości trzymiesięcznej emerytury zmarłego wraz z dodatkami drożyznianymi.

§ 20. Wszyscy emerytowani funkcjonariusze b. państw zaborczych, otrzymujący emeryturę ze Skarbu Państwa, jako też emerytowani funkcjonariusze Państwa Polskiego winni w celu uzyskania nowego wymiaru emerytury w myśl art. 43, względnie 42 ustawy emerytalnej wnieść pisemne prośby do tej władzy II instancji danego działu służbowego, w której okręgu znajdowało się ostatnie miejsce służbowe emeryta, a gdyby ostatnie miejsce służbowe położone było poza granicami Państwa Polskiego, do władzy na czelnej danego działu służbowego.

Do prośby dołączyć należy:

- a) swój ostatni dekret nominacyjny i pensyjny tudzież wszelkie inne dokumenty, stwierdzające czas służby od dnia wstąpienia do służby państwowej aż do czasu wystąpienia ze służby.

Władza powołana do wymiaru emerytury może zwolnić od obowiązku przedłożenia powyższych dokumentów, o ile dane potrzebne do wymierzenia uposażenia emerytalnego (policzalny czas służby, klasa rangi, klasa służbowa, względnie stopień płacy, zajmowane ostatnio w czynnej służbie stanowisko i t. p.) dadzą się stwierdzić na podstawie aktów, będących w posiadaniu władzy powołanej do wymiaru. W przeciwnym razie winien emeryt w braku odnośnych dokumentów powyższe okoliczności stwierdzić w inny sposób, wykluczający wszelką wątpliwość;

- b) poświadczenie władzy administracyjnej I instancji (biura meldunkowego) miejsca zamieszkania, stwierdzające, że emeryt w danej miejscowości w dniu 1 października 1921 r. stale zamieszkiwał;
- c) w razie jeżeli emeryt ma na swem utrzymaniu rodzinę, t. j. żonę (męża), względnie ślubne i uprawnione dzieci (pasierby) poniżej lat ośmnastu, także metrykę ślubu oraz metryki urodzenia dzieci (pasierbów); nadto dołączyć należy poświadczenie właściwego urzędu parafialnego lub metrykalnego, względnie właściwej władzy administracyjnej I instancji, stwierdzające, że żona i dzieci (pasierby) żyją i są na utrzymaniu emeryta; o ile chodzi o emerytowaną kobietę funkcjonariusza, której mąż jest zupełnie niezdolny do zarobkowania, poświadczenie powyższej okoliczności, wystawione przez lekarza urzędowego.

Jeżeli dzieci powyżej lat 18 do 24 uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych albo umysłowych nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać, należy, oprócz metryki urodzenia, dołączyć poświadczenie odnośnego zakładu naukowego, względnie świadectwo lekarza urzędowego, stwierdzające powyższe okoliczności;

- d) w razie zachodzących wątpliwości co do obywatelstwa polskiego winien emeryt na żądanie władzy powołanej do wymiaru emerytury przedłożyć odnośny dowód.

§ 21. Wdowy po funkcjonariuszach i emerytach b. państw zaborczych, jakoteż wdowy po funkcjonariuszach i emerytach Państwa Polskiego winny

w celu uzyskania pensji wdowiej (i sierocej) — w myśl art. 46, względnie 47 i 48 — wnieść również pisemne prośby do tych samych władz, jak emeryci wymienieni w § 20. Imieniem niepełnoletnich, zupełnych sierot winien wnieść prośbę prawny opiekun.

Do prośby dołączyć należy:

- a) dekret przyznania pensji wdowiej (sierocej) i ostatni dekret nominacyjny, względnie także pensyjny męża (ojca), wreszcie wszelkie inne dokumenty, stwierdzające czas służby męża (ojca) od dnia wstąpienia do służby państwowej aż do czasu wystąpienia ze służby. Postanowienia § 20 lit. a) ustęp 2 tudzież lit. b) mają analogiczne zastosowanie także do wdów i sierot;
- b) w razie, jeżeli wdowa ma na swem utrzymaniu ślubne i uprawnione dzieci niżej lat 18, którym należałoby się pensja sieroca, także metryki urodzenia oraz poświadczenia właściwego urzędu parafialnego lub metrykalnego, względnie właściwej władzy administracyjnej, stwierdzającej, że dzieci pozostają przy życiu, a gdy dzieci w wieku powyżej lat 18 do lat 24 odbywają studia w zakładach naukowych, należy, oprócz metryki urodzenia, przedłożyć poświadczenie odnośnego zakładu naukowego;
- c) w sprawie obywatelstwa polskiego obowiązuje postanowienie § 20 lit. d).

§ 22. Władza ustali na podstawie aktów, będących w jej posiadaniu, względnie na podstawie dostarczonych jej przez interesowaną osobę dokumentów dane, potrzebne do wymiaru emerytury (pensji wdowiej, sierocej) i dodatku drożyznianego i umieści te dane w tabeli pensyjnej, uskuteczni wymiar emerytury (pensji wdowiej, sierocej) i dodatku drożyznianego tudzież sporządzi dekret pensyjny i prześle go wraz z wszystkimi aktami wymiarowemi, wypisem należytości i zwrotów tudzież odpisem tabeli pensyjnej, zaopatrzoną pieczęcią urzędową i podpisem naczelnika władzy wymiarowej, względnie jego zastępcy, właściwej władzy skarbowej do wglądu.

Władza skarbowa sprawdzi wymiar emerytury (pensji wdowiej, sierocej), zatrzyma u siebie odpis tabeli pensyjnej i zarządzi na jej podstawie wypis emerytury (pensji wdowiej, sierocej), cały zaś akt wymiarowy, zaopatrzonej klauzulą „Zgodzono się, wypłatę emerytury (pensji wdowiej, sierocej) zarządziło w kasie skarbowej w..... przez pocztową kasę oszczędności” odeśle z powrotem władzy wymiarowej.

Po otrzymaniu aktu wymiarowego, zaopatrzonego powyższą klauzulą zarządzi władza wymiarowa doręczenie dekretu pensyjnego interesowanej osobie.

Wzory tabeli pensyjnej i dekretów pensyjnych załącza się (załączniki № 2 do 7).

§ 23. Wynikające z obliczenia tak uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej), jak i dodatku drożyznianego ułamki marek zaokrągla się w górę do pełnej marki.

Prezydent Ministrów:

A. Pontkowski

Minister Skarbu:

Michalski

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

Wybicki

Załącznik № 1 — do §16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór deklaracji.

DEKLARACJA

(imię i nazwisko).....
wystawiona w myśl art. 45 ustawy emerytalnej funkcjonariuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70, poz. 466).

Pragnąc korzystać z praw emerytalnych na mocy powołanej wyżej ustawy emerytalnej ustępuję na rzecz Skarbu Państwa prawa służące mi dotychczas jako członkowi kasy emerytalnej.....

b. państwa.....

Zarazem oświadczam, że rachunku z powyższą kasą emerytalną dotychczas nie dokonałem, pobrane zaś zaliczki obowiązują się zwrócić jednorazowo (w 12 równych ratach miesięcznych).

.....dnia.....19.....r.

(podpis legalizowany)

Załącznik № 2— do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 1 tabeli pensyjnej.

(Nazwa władzy wymiarowej)

L. ....

Tabela pensyjna:

do wymiaru *) { a) uposażenia emerytalnego
b) pensji wdowiej
c) pensji sierocej

od 1 ..... 19 ..... począwszy.

1.	Imię i nazwisko funkcjonariusza	
2.	Charakter służbowy (stanowisko służbowe)	
3.	Miejsce zamieszkania (dokładny adres)	

Uposażenie w służbie czynnej, pobierane ostatnio (ustalone w myśl art. 42)

a) płaca zasadnicza ..... stopnia służb. (stopnia płacy) ..... mk.
b) dodatek za wysługę lat (starszeństwa za trzechlecia) . . . . . mk.
4. c) dodatek za studja wyższe . . . . . mk.
d) dodatek za kierownictwo (dod. wizytatorski i t. d.) ..... mk.

Razem . . . . . mk.

Dodatek drożyzniany . . . . . mk.

Łączna suma wynagrodzenia . . . . . mk.

Policzalny czas służby:

a) w b. państwie zaborczem . . . . . lat ..... mies. .... dni

b) służba samorządowa (praca zawodowa) ustalono przez komis. weryfikac. . . . . lat ..... mies. .... dni

5. c) doliczony czas służby samorządowej (pracy zawodowej) w myśl art. 44 . . . . . lat ..... mies. .... dni

d) w Państwie Polskiem . . . . . lat ..... mies. .... dni

e) w myśl art. 4 dolicza się . . . . . lat ..... mies. .... dni

Razem . . . . . lat ..... mies. .... dni

*) nieodpowiednie skreslic.

6.	Stan rodzin- ny	Imię żony			
		Imiona i daty urodzenia dzieci niżej lat 18	1)	ur.	19
			2)	ur.	19
	3)		ur.	19	
		Imiona i daty urodzenia dzieci w wieku powyżej lat 18 do 24	uczęszczających do szkół publicznych	1)	ur. ....
2)				ur.	19
		fizycznie lub umysłowo ułomnych	1)	ur.	19
			2)	ur.	19
7.	pobory czynnej służby wstrzymano z dniem..... 19				

a) Wymiar uposażenia emerytalnego:

łączna suma uposażenia w służbie czynnej ..... mk.
za ..... lat służby ..... % ..... mk.

Dodatek drożźniany.

Mnożna wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych) ..... × .....
(mnożnik w dniu ..... 192) ..... mk.
z tego względu na ..... lat służby ..... % ..... mk

b) Wymiar pensji wdowiej:

- 1) Imię i nazwisko wdowy .....
- 2) Miejsce zamieszkania (dokładny adres) .....
- 3) Pensja wdowia wynosi 50% emerytury zmarłego męża ..... mk
- 4) Dodatek drożźniany wynosi 50% dod. drożźnianego przypadającego na emeryturę zmarłego męża ..... mk.

c) Wymiar pensji sieroczej:

Imiona i daty urodzenia sieroć:

- 1) ..... ur. .... 1 ..... po koniec 19
- 2) ..... ur. .... 1 ..... po koniec 19
- 3) ..... ur. .... 1 ..... po koniec 19
- 4) ..... ur. .... 1 ..... po koniec 19
- 5) ..... ur. .... 1 ..... po koniec 19

i t. d.

Dla każdej sieroty po $\frac{1}{4}$ (1/2) pensji wdowiej t. j. po ..... mk.
razem ..... mk.

Dodatek drożźniany po $\frac{1}{4}$ (1/2) dod. droż. wdowy t. j. po ..... mk.
razem ..... mk.

..... dnia 19

(podpis)

Załącznik № 3—do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 2 tabeli pensyjnej.

(nazwa władzy wymiarowej)

L.....

Tabela pensyjna:

do wymiaru *) $\left\{ \begin{array}{l} \text{a) uposażenia emerytalnego} \\ \text{b) pensji wdowiej} \\ \text{c) pensji sierocej} \end{array} \right.$

od 1 ..... 19 ..... począwszy.

1.	Imię i nazwisko funkcjonariusza		
2.	Ostatni charakter służbowy (stanowisko służbowe)		
3.	Ostatnia klasa rangi (klasa służbowa, klasa płacy, stopień płacy)		
4.	Ostatnia płaca roczna (miesięczna, dzienna)		
5.	Ostatnie miejsce służbowe		
6.	Miejsce zamieszkania (dokładny adres) w d. 1 października 1921 r.		
7.	Policzalny czas służby w b. państwie zaborczem		
8.	W myśl art. 43 zaliczony został	do stopnia służbowego (stopnia płacy) z płacą zasadniczą miesięcznie ..... mk.	
9.	Stan rodzinny	Imię żony	
		Imiona i daty urodzenia dzieci poniżej lat 18	1) ..... ur. .... 19 .....
			2) ..... ur. .... 19 .....
			3) ..... ur. .... 19 .....
Imiona i daty urodzenia dzieci w wieku powyżej lat 18 do 24	uczęszczających do szkół publicznych	1) ..... ur. 1	
	fizycznie albo umysłowo ułomnych	1) ..... ur. 1	
10.	Uwaga		

*) nieodpowiednie skreslic.

a) Wymiar zaopatrzenia emerytalnego:

Płaca zasadnicza ..... mk. za ..... lat służby .....⁰/₀ ..... mk.
 emerytura wynosi 75⁰/₀ powyższej kwoty t. j. .... mk.

Dodatek drożyzniany:

Mnożna wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych) ..... ×
 (mnożnik w dniu 1 października 1921 ..... mk z tego ze względu na
 ..... lat służby .....⁰/₀ ..... mk.

Dodatek drożyzniany wynosi 75⁰/₀ powyższej kwoty t. j. .... mk.

b) Wymiar pensji wdowiej:

- 1) Imię i nazwisko wdowy .....
- 2) Miejsce zamieszkania (dokładny adres) w dniu 1 października 1921 r.
 (w dniu przyznania pensji wdowiej) .....
- 3) Pensja wdowia wynosi 50⁰/₀ emerytury zmarłego męża ..... mk.
- 4) Dodatek drożyzniany wynosi 50⁰/₀ dod. drożyznianego, przypadającego
 na emeryturę zmarłego męża ..... mk.

c) Wymiar pensji sieroczej:

Imiona i daty urodzenia sierot:

- 1) ..... ur. .... 1 ..... po koniec ..... 19 .....
- 2) ..... ur. .... 1 ..... po koniec ..... 19 .....

i t. d.

Dla każdej sieroty po $\frac{1}{4}$ ($\frac{1}{2}$) pensji wdowiej t. j. po ..... mk.
 razem ..... mk.

Dodatek drożyzniany po $\frac{1}{4}$ ($\frac{1}{2}$) dodatku drożyznianego wdowy, t. j. po
 ..... mk. .... razem ..... mk.

..... dnia ..... 19.....

(podpis)

Załącznik № 4 – do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 roku.

Wzór I dekretu pensyjnego dla emeryta.

L. ....

Do

Pana .....

w .....

..... w ..... przenosi Pana z dniem ..... 192... na emeryturę na własną prośbę w myśl art. 6 go ustawy emerytalnej z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70, poz. 466) z powodu stwierdzonej przez lekarza rządowego trwałej niezdolności do służby (z powodu przekroczenia 60 roku życia).

..... w ..... przenosi Pana z dniem ..... 192... na emeryturę z urzędu w myśl art. 7 ust. emeryt. z dnia 28 lipca 1921 (Dz. U. R. P. № 70 poz. 466) z powodu trwającej nieprzerwanie dłużej niż rok choroby (z powodu stwierdzonej przez lekarza rządowego trwałej niezdolności do służby, z powodu przekroczenia 60 roku życia i uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego, z powodu pozostawania w stanie nieczynnym dłużej niż rok)

i poleca równocześnie ..... w .....

..... ażeby wymierzył(a) Panu przypadające w myśl art. 14 pow. ustawy emeryt. uposażenie emerytalne

i przyznaje panu w porozumieniu ..... w .....

..... w myśl art. 14 pow. ustawy emeryt. ze względu na policzalną służbę w ilości ..... lat od uposażenia służbowego t. j. pięcy zasadniczej ..... mk. dodatku za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecia) ..... mk., za studja wyższe ..... mk. i za kierownictwo (dodatku wizytatorskiego i t. d.) ..... mk. w łącznej miesięcznej kwocie ..... mk. uposażenie emerytalne w wysokości ..... % t. j. miesięcznej kwocie ..... mk., których wypłatę wraz z odpowiednim dodatkiem drożyznianym w myśl art. 49 pow. ust. zarządziła izba skarbowa w ..... przez kasę skarbową w ..... (przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty emerytury otrzyma Pan naraz, bieżące zaś raty otrzymywać Pan będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania emerytury w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Ze względu na stan rodzinny ustalono dodatek drożyzniany wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych).

Przeciwko orzeczeniu o przeniesieniu na emeryturę przysługuje Panu prawo wniesienia w ciągu 30 dni zażalenia do .....

Przeciwko ustaleniu podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego służy Panu prawo wniesienia w ciągu 60 dni zażalenia do .....

Wszelkie zmiany, mające wpływ na wymiar dodatku drożyznianego t. j. zmianę dotychczasowego miejsca zamieszkania, tudzież w stanie rodzinnym, np. śmierć żony, unieważnienie małżeństwa, separacja bez obowiązku alimentacji, objęcie posady w służbie państwowej lub samorządowej, u dzieci śmierć, zawarcie związku małżeńskiego i t. p. należy pod rygorem skutków, przewidzianych w art. 53 pow. ust. bezzwłocznie zgłosić Izbie skarbowej w..... i dołączyć odnośne dokumenty, jak poświadczenie władzy politycznej (biura meldunkowego) nowego miejsca zamieszkania, stwierdzające datę (dzień i miesiąc) przeprowadzenia się, dalej metrykę śmierci, wyrok sądowy, metrykę ślubu i t. p.

Załączniki próby zwraca się.

..... dnia ..... 1921.

(podpis)

Załącznik № 5. — do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 2 dekretu pensyjnego dla emeryta.

(nazwa władzy wymiarowej)

L.....

Do

Pana.....

w

..... w ..... przyznaję Panu w porozumieniu z izbą skarbową (Ministerstwem Skarbu) w myśl art. 42/43 ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70, poz. 466), ze względu na policzalną służbę państwową w b. państwie zaborczem (i w Państwie Polskiem) w ilości..... lat od uposażenia..... stopnia służbowego (stopnia płacy) t. j. płacy zasadniczej ..... mk. dodatku za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecia) ..... mk. za studja wyższe ..... mk. i za kierownictwo (dodatku wizytatorskiego i t. d.) ..... mk. w łącznej miesięcznej kwocie ..... mk. od dnia 1 października 1921 r. począwszy uposażenie emerytalne (w wysokości.....⁰/₀ t. j.) w miesięcznej kwocie ..... mk., których wypłatę wraz z odpowiednim dodatkiem drożyznianym w myśl art. 49 pow. ust. emeryt. zarządziła izba

skarbcwa w ..... przez kasę skarbową w .....
(przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty emerytury otrzyma Pan naraz, bieżące zaś raty otrzymywać Pan będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania emerytury w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Ze względu na wykazany stan rodzinny ustalono dodatek drożyzniany wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych).

Wszelkie zmiany i t. d. jak załącznik № 4.

Załączniki próśby zwraca się.

..... dnia ..... 19 .. r.

(podpis)

Załącznik № 6 – do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 roku.

Wzór I dekretu przyznania pensji wdowie (i sierocie).

(nazwa władzy wymiarowej)

L .....

Do

Pani .....

wdowy po .....

w .....

..... w ..... przyznaje Pani
w porozumieniu z izbą skarbową w ..... jako wdowie po
marłym w czynnej służbie (emerytowanym) .....
..... w myśl art. 22 i 23 (względnie i 24) ustawy z dnia
28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70 poz. 466) od 1 ..... 19.....
począwszy na czas wdowieństwa pensję wdowią wedle umieszczonego obliczenia (w wysokości 50% emerytury zmarłego męża *) w miesięcznej kwocie

*) Przy wdowach po emerytach Państwa Polskiego odpada potrzeba umieszczenia w dekrecie pensyjnym obliczenia emerytury zmarłego męża.

cie ..... mk. tudzież pensją sierocą dla pozostałych sierot t. j.
 1) syna (córkę) ..... ur. .... 19.... do końca..... 19....
 2) ..... i t. d. .... i t. d.
 w miesięcznej kwocie po ..... mk. czyli łącznie z pensją
 wdowią w miesięcznej kwocie ..... mk. których wypłatę wraz
 z odpowiednim dodatkiem drożyznianym w myśl art. 49 pow. ustawy zarzą-
 dziła izba skarbową w ..... przez kasę skarbową w.....
 ..... (przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty pensji wdowiej (i sieroczej) otrzyma Pani naraz, bieżące
 zaś raty otrzymywać Pani będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia
 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania pensji
 w granicach Rzeczypospolitej Polskiej

Obliczenie emerytury zmarłego męża:

Piąca zasadnicza	mk.
dodatek za wysługę lat (starszeństwa, za trzechnie)	mk.
dodatek za studia wyższe	mk.
dodatek za kierownictwo (dod. wizytatorski i t. d.)	mk.
Razem	mk.
Za policzalną służbę w ilości ..... lat ..... %	mk.
pensja wdowia 50%	mk.
pensja sierocą dla ..... sierot po $1,4$ ($1\frac{1}{2}$) pensji wdowiej t. j. po ..... mk.	mk.
razem ..... mk.	mk.

Przeciwko ustaleniu podstawy wymiaru pensji wdowiej (i sieroczej) przy-
 służy Pani prawo wniesienia w ciągu 60 dni zażalenia do .....
 w .....

Wszelkie zmiany stałego miejsca zamieszkania jak również zmiany
 w stanie rodzinnym, np. śmierć dziecka, zawarcie związku małżeńskiego,
 objęcie posady państwowej lub samorządowej przez dziecko i t. p. należy
 pod rygorem skutków, przewidzianych w art. 53 pow. ustawy bezzwłocznie
 ogłosić izbie skarbowej w ..... i dołączyć odnośne do-
 kumenty jak poświadczenie władzy politycznej (biura meldunkowego) no
 wego miejsca zamieszkania, stwierdzające datę (dzień, miesiąc i rok) prze-
 prowadzenia się, metrykę śmierci dziecka, metrykę ślubu, potwierdzenie
 właściwej władzy państwowej lub samorządowej co do wysokości pobiera-
 nego w służbie czynnej wynagrodzenia i t. p.

Załączniki prosby zwraca się.

..... dnia ..... 19.....

(podpis)

Załącznik № 7—do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 roku.

Wzór 2 dekretu przyznania pensji wdowiej (i sieroczej).

(nazwa władzy wymiarowej)

L.....

Do

Pani .....

wdowy po

w .....

..... przyznaje Pani w porozumieniu z izbą skarbową w ..... jako wdowie po.....

..... b. państwa ..... w myśl art. 46 ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70 poz. 466) od 1 .....

19 ..... począwszy na czas wdowieństwa pensję wdowią wedle niżej umieszczonego obliczenia (w wysokości 50% emerytury zmarłego męża*) w miesięcznej kwocie ..... mk. tudzież pensję sierocą dla pozostałych sierot t. j.

1) syna (córkę) ..... ur. .... 19 ..... do końca 19

2) i t. d. .... i t. d.

w miesięcznej kwocie po ..... mk., czyli łącznie z pensją wdowią

w miesięcznej kwocie ..... mk., których wypłatę wraz z odpowiednim dodatkiem drożyznianym w myśl art. 49 pow. ustawy zarządziła izba skarbową w ..... przez kasę skarbową w .....

..... (przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty pensji wdowiej (i sieroczej) otrzyma Pani naraz, bieżące zaś raty otrzymywać Pani będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania pensji w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Obliczenie emerytury zmarłego męża:

W myśl art. 43 pow. ustawy zaliczony został do ..... stopnia służbowego (stopnia płacy) z płacą zasadniczą ..... mk.

Za policzalną służbę w ilości ..... lat ..... %/o ..... mk.

Emerytura wynosiłaby 75% t. j. .... mk.

Pensja wdowia wynosi 50% powyższej kwoty t. j. .... mk.

*) Przy wdowach po emerytach, pobierających już emeryturę wedle art. 43 odpada potrzeba umieszczenia w dekrecie pensyjnym obliczenia emerytury zmarłego męża.

Pensja sieroca dla każdej sieroty po $\frac{1}{4}$ (1/2) pensji wdowiej t. j. po .....
 ..... mk. razem ..... mk.

Przeciwko ustaleniu podstawy wymiaru pensji wdowiej (i sieroczej) nie przysługuje Pani żaden środek prawny.

Wszelkie zmiany i t. d. jak załącznik № 6.

Załącznik prośby zwraca się.

..... dnia ..... 192.....

(podpis)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 12 listopada 1921 r.

w przedmiocie opłat za prace przy badaniach, przeprowadzonych na żądanie osób prywatnych przez Instytut Torfowy.

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 1919 r. w przedmiocie utworzenia Instytutu Torfowego (Dz. P. P. P. № 34, poz. 271), zarządza się co następuje:

§ 1. Za prace, dokonywane na żądanie osób prywatnych, Instytut Torfowy pobiera opłaty, ustalone w następujących paragrafach.

§ 2. Instytut Torfowy udziela informacji bezpłatnie. Pracy fachowe ustne podlegają opłacie: za pierwszy kwadrans mk. 1.000, za każdy następny rozpoczęty kwadrans po mk. 500.

§ 3. Wszelkie objaśnienia, projekty techniczne, oraz wskazówki więcej szczegółowe, które wymagają odpowiedniego opracowania, udzielane na piśmie na skutek osobistych zgłoszeń, lub zapytań pisemnych, podlegają opłacie, stosownie do porozumienia od mk. 1.000.

§ 4. Za każdy wyjazd rzeczoznawców Instytutu Torfowego na torfowisko, dla dokonania badań i wydania fachowej opinii, pobiera się opłatę mk. 3.000.

Oprócz tego Instytut Torfowy otrzymuje zwrot wszelkich kosztów podróży, ponoszonych przez delegowanych rzeczoznawców, jako też i unormowanych dla nich dziennych diet.

§ 5. Prace laboratoryjne, jak: analizy chemiczne, kalorymetryczne, botaniczne i oznaczenia fizykalnych własności torfu, płatne są oddzielnie, według norm następujących:

- a) oznaczenie wody hygroskopijnej mk. 500;
- b) oznaczenie popiołu mk. 500;
- c) oznaczenie azotu mk. 1.500;
- d) oznaczenie siarki mk. 2.000;
- e) próba na skoksowanie, z oznaczeniem wody i popiołu mk. 1.200;
- f) określenie wartości ogrzewalnej torfu przez spalanie w kalorymtrze, łącznie z oznaczeniem wody i popiołu mk. 5.000;

- g) analiza pierwiastkowa torfu, z oznaczeniem tylko węgla i wodoru mk. 3.000;
- h) kompletna analiza pierwiastkowa, z oznaczeniem węgla, wodoru, siarki, tlenu, łącznie z azotem, wody i popiołu mk. 5.000;
- i) oznaczenie nasiąkliwości torfu ściółkowego dla wody mk. 750;
- j) oznaczenie pochłaniałości torfu dla gazów mk. 1.000;
- k) określenie botaniczne składu torfu od 1.000 — 5.000;
- l) zupełna analiza torfu dla celów rolniczych, mianowicie: oznaczenie wody, popiołu, kwasu fosforowego, tlenku potasu, azotu, tlenu wapnia, części nierozpuszczalnych w kwasie solnym i związków, szkodliwych dla roślin (siarki i tlenku żelaza) mk. 10.000;
- m) określenie ciężaru objętościowego torfu mk. 500;
- n) określenie pożywnych dla roślin składników torfu, jako to: fosforowego kwasu, wapnia, tlenku potasu i azotu mk. 5.000;
- o) badania podłoża mineralnego torfowisk, ew. gruntów, które mają służyć, jako przykrycie przy uprawie torfowisk mk. 10.000;
- p) oznaczenie twardości wody stałej i przejściowej mk. 2.000;
- r) oznaczenie sumy składników stałych w wodzie mk. 3.000;
- s) kompletna analiza wody źródlanej, rzecznej i gruntowej z torfowisk, oraz pochodzącej z drenów mk. 10.000;
- t) kompletna analiza marglu łąkowego mk. 4.000;
- u) analiza rud łąkowych od 2.000 do 5.000.

§ 6. Jeżeli skutkiem braku robotników praca na torfowisku zostanie na pewien czas wstrzymana, stracony z tego powodu czas pracowników Instytutu Torfowego liczy się tak, jak przy pracy normalnej.

§ 7. Strony zainteresowane, zgłaszając się do Instytutu Torfowego o przeprowadzenie badań torfowisk, względnie o wydanie odnośnej opinii, winny równocześnie złożyć pisemną deklarację co do zwrotu kosztów, z temi pracami złączonych.

§ 8. Należności, przypadające Instytutowi Torfowemu za dokonane prace, winny być uiszczane w ciągu 14 dni po dostarczeniu wyników badań i odnośnych rachunków.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą od dnia ogłoszenia. Jednocześnie traci moc rozporządzenie z dnia 30 czerwca 1921 r. w przedmiocie opłat za prace przy badaniach, przeprowadzanych na żądanie osób prywatnych przez Instytut Torfowy przy Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych („Monitor Polski“ r. 1921 № 158).

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

(„Monitor Polski“ № 264 z dnia 19.XI.1921 r.).

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 14 listopada 1921 r.

o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad niektórymi majątkami leśnymi w powiatach sarnieńskim i rówieńskim.

Na mocy p. 3 art. 1, oraz p. a) art. 2 dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. № 21, poz. 67), oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r. (Dz. Ust. R. P. № 71, poz. 474), zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanawia się przymusowy zarząd państwowy nad obszarami leśnymi majątków:

- a) Lipno, obszaru 1818,71 ha, położonego w gminie rafałowskiej, pow. sarnieńskiego, a należącego do Jerzego Krupańskiego,
- b) Jezioro — obszaru około 50 ha, położonego w gminie włodzimierzkiej, pow. sarnieńskiego, a należącego do Mikołaja Dechanowa,
- c) Małe Werbcze — obszaru 75 ha, położonego w gminie stepańskiej, pow. rówieńskiego, a należącego do Wiktorji Sokołowej,
- d) Kazimirka — obszaru 400 ha, położonego w gminie stepańskiej, pow. rówieńskiego, a należącego do Osmana Jassupowa.

§ 2. Wykonywanie zarządu państwowego na wymienionych w § 1 obszarach leśnych poleca się Zarządowi Okręgowemu Lasów Państwowych w Łucku.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

(„Monitor Polski“ № 269 z dnia 25.XI. 1921 r.)

OKÓLNIK № 373

do pp. Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach i Warszawie

w przedmiocie

urządzania płatnych polowań na niewydzierżawionych i niezarezerwowanych terenach myśliwskich w lasach państwowych.

Na niewydzierżawionych i niezarezerwowanych terenach myśliwskich w lasach państwowych z dostatecznym zwierzostanem mogą być urządzone płatne polowania na zasadach następujących:

1. Dzień polowania, teren, liczbę strzelb oraz rodzaj zwierzyny, która będzie przedmiotem strzału, ustala nadleśniczy, o czym zawiadamia okolicznych myśliwych, podając jednocześnie następujące warunki uczestniczenia w polowaniu:

- a) Każdy myśliwy otrzymuje zabita przez siebie na polowaniu zwierzynę, wpłacając za nią do kasy nadleśnictwa połowę należności według obowiązującej taksy.
- b) Drugą połowę należności za wszystkie zabita na polowaniu zwierzynę myśliwi wpłacają w równych częściach jako wpisowe.
- c) Koszta obławy ponoszą myśliwi.
- d) Za zabita drapieżną zwierzynę (oprócz dzika) myśliwi nie płacą.

2. Administracja lasów ma prawo uczestniczenia w polowaniu w liczbie 2-ech strzelb; należność za zabita zwierzynę wpłaca do Kasy Nadleśnictwa za zniżką 50%.

3. O mającem się odbyć polowaniu nadleśniczy winien zawiadomić Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych nie później, niż na dwa tygodnie przed oznaczonym terminem, wymieniając datę polowania, obszar, rodzaj przewidywanej zwierzyny i punkt zborny dla myśliwych.

4. Po odbytem polowaniu nadleśniczy nadesła do tegoż Zarządu sprawozdanie z wymienieniem liczby i rodzaju zabitej zwierzyny oraz kwoty stąd uzyskanej.

Proszę Panów o niezwłoczne wydanie pp. nadleśniczym odpowiednich zarządzeń wykonawczych.

Warszawa, dnia 16 listopada 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w/z *Z. Chmielewski.*

Dyrektor Departamentu Leśnictwa
J. Miklaszewski.

OKÓLNIK № 374

do pp. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Inspektora Kancelarii Głównej Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego oraz Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu urzędów

w przedmiocie

pobierania opłat stemplowych od ofert na dostawy.

Najwyższa Izba Kontroli Państwa zwróciła uwagę na fakt niesystematycznego pobierania przez urzędy państwowe opłat stemplowych od ofert, składanych przez osoby prywatne.

Powołując się na przepisy obowiązujące co do pobierania opłat stemplowych, wskazane szczegółowo w okólnikach moich №№ 90,205 i 305 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z r. 1920 № 2 i 11 oraz z 1921 r. № 12), oraz stosownie do okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 30.IX 1921 r. № 1332/21, wyjaśniam:

Opłata stemplowa w kwocie 10 mk. od pierwszego, a po 5 mk. od każdego następnego arkusza oferty powinna być pobierana od wszystkich ofert, zarówno składanych dobrowolnie, jak i na żądanie Ministerstwa, względnie odnośnego urzędu państwowego.

Oferty bowiem na dostawę lub robotę, wnoszone do urzędów państwowych, mających siedzibę na obszarze b. zaboru rosyjskiego, uważać należy ze stanowiska opłat stemplowych za podania podlegające ostemplowaniu na zasadzie dekretu z dn. 7.II 1919 r. (Dz. Pr. P. P. № 14 poz. 145), w związku z przepisami art 10 ustawy z dn 16.VII 1921 r. o podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austriackiego (Dz. Ust. z 1920 r. № 73, poz. 498).

W celu uniknięcia możliwych nieporozumień ze stronami interesowanymi co do konieczności uiszczania opłat stemplowych do ofert na dostawę lub roboty — polecam Panom umieszczenie w ogłoszeniach publicznych, wzmiankujących o składaniu ofert, następującej uwagi: „ubiegający się o dostawę (robotę) winni złożyć oferty, zaopatrzone w odpowiedniej wysokości marki stemplowe“, w wezwaniach zaś o złożenie ofert, wystosowanych specjalnie do pewnych firm — następującego ustępu: „składane oferty należy zaopatrzyć w odpowiedniej wysokości marki stemplowe“.

Proszę Panów o niezwłoczne podanie do wiadomości podwładnego personelu treści niniejszego okólnika, jak również i przypomnienie treści zarządzenia, zawartego w okólniku moim № 127 w przedmiocie dyscyplinarnej i majątkowej odpowiedzialności urzędników za nieprzestrzeganie przepisów co do pobierania opłat stemplowych (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1920 roku № 6 str. 276).

Warszawa, dnia 18 listopada 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Z. Chmielewski*

Dyrektor Departamentu Ogólnego:

Ujysc

OKÓLNİK № 375

do pp. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów: Osobowego i Rachunkowo Budżetowego, Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego oraz Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu Urzędów

w przedmiocie

postępowania w sprawach dotyczących stanu służby i ruchu służbowego urzędników i niższych funkcjonarjuszów Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

W celu uproszczenia postępowania w sprawach, dotyczących stanu i ruchu służbowego urzędników i funkcjonarjuszów niższych Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych I i II ej instancji, zmieniam przepisy okólników 5,107 i 354 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1919 r., № 5 z 1920 № 4 i z 1921 r. № 22) w sposób następujący:

1) Akta urzędników i niższych funkcjonarjuszów Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, których mianowanie zastrzeżone zostało władzom

I i II ej instancji (t. j. wojewodom, starostom, oraz kierownikom równorzędnych władz podległych M-stwu) odtąd prowadzone i przechowywane być mają w pomienionych urzędach; akta tych urzędników, założone w zarządzie centralnym Ministerstwa, zostaną w najbliższym czasie przekazane właściwym urzędom.

2) Władza mianująca prześle Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych (Departament Ogólny) po dwie karty osobowe każdego z tych urzędników Ministerstwa Rolnictwa i D. P. I i II ej instancji, którzy pełniąc już obowiązki służbowe, nie mają jeszcze akt założonych w Ministerstwie. Karty te zestawione być winny na zasadzie oryginalnych dowodów, lub uwierzytelnionych odpisów tychże, według załączonego wzoru (wzór № 1).

Takie same i w ten sam sposób zestawione (według wzoru № 1) karty osobowe wraz z jednym odpisem pisma nominacyjnego przesyłać będzie odtąd do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych władza mianująca w każdym wypadku przyjęcia nowego pracownika na służbę państwową z etatu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

W razie zaszłej zmiany służbowej (mianowanie, przeniesienie, awans, zwolnienie, zmiana nazwiska u kobiet, zgon, zmiana stanu rodzinnego, przyznanie dodatku za wysługę lat i za wyższe studia, odejście do służby wojskowej, powrót i t. p.) władza mianująca przesyłać będzie Ministerstwu raz na kwartał (1 stycznia, 1 kwietnia, 1 lipca i 1 października) ogólne wykazy imienne z dołączeniem w jednym egzemplarzu odpisów aktów, powodujących poszczególne zmiany.

W razie awansowania urzędnika z VIII do VII kategorii płacy władza przesyłać Ministerstwu wraz z odnośnym wnioskiem akta tego urzędnika.

3) Odnośnie do funkcjonarjuszów niższych (gońcy, woźni, gajowi i t. p.) pobierających uposażenie na podstawie ustawy z dn. 13.VII.1920 r. (Dz. Ust. z r. 1920 № 65, poz. 429), władze II ej instancji złożą w dniu 1-go stycznia jeden ogólny wykaz imienny (według załączonego wzoru № 2); o zasłanych później zmianach w stanie służby tych funkcjonarjuszów władze wymienione składać będą takie same wykazy kwartalnie bez dołączania odpisów aktów, powodujących poszczególne zmiany;

4) Ten sam tryb postępowania (p. 3) ma być zachowany i w stosunku do funkcjonarjuszów kontraktowych, o ile wynagrodzenie umowne nie przewyższa wymiaru uposażenia równorzędnego funkcjonarjusza etatowego; w przeciwnym razie winny być nadesłane do Ministerstwa dwa egzemplarze umowy, celem uzyskania zgody Ministerstwa Skarbu, stosownie do postanowień okólnika № 283 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1921 r. № 7);

5) Dla celów ewidencyjnych władze II ej instancji w dniu 10-go stycznia każdego roku przedstawiać będą Ministerstwu ogólny wykaz imienny personelu urzędniczego z etatu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, sporządzony wedle załączonego wzoru № 3.

6) Deklaracje urzędników i funkcjonarjuszów niższych, mianowanych przez władze I i II instancji, składane przez nich celem sprawdzania grupy rodzinnej i wymiaru poborów według klasy miejscowości i przesyłane do tychczas stosownie do postanowień okólnika № 196 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1920 r. № 11) do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych mają być odtąd przedstawione właściwej władzy mianującej; odpowiedzialność za prawidłowy wymiar uposażenia spada zatem odtąd na władze, przekazujące i asygnujące pobory z kas skarbowych.

7) Stosownie do rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20.V.1921 r. (Monitor Polski № 128) przy pierwszej wypłacie uposażenia nowoprzyjętym

lub przeniesionym urzędnikom i funkcjonariuszom niższym do list płac załączać należy:

- Odpisy dekretów (pism) przyjęcia na służbę, awansu, nominacji (stabilizacji), względnie przeniesienia oraz umów zawartych z pracownikami kontraktowymi,
- odpisy sprawdzonych deklaracji co do stanu rodzinnego, z ewentualnymi dowodami zmian tego stanu, zaświadczeń władz szkolnych lub lekarskich w wypadkach ułomności fizycznej, lub umysłowej co do dzieci, ponad lat 18 (do 24),
- odpisy ewentualnych decyzji co do dodatków „za wystugę lat” lub „za studja wyższe”.

Przy ostatniej zaś wypłacie poborów służbowych zwolnionych ze służby funkcjonariuszów do list płacy dołączać należy odpisy pism zwolnienia,

8) Aż do dalszego zarządzenia o wznowieniu normalnego ruchu służbowego wszystkie indywidualne wnioski o zamierzonych awansach lub nominacjach (stabilizacjach) personelu, mianowanego przez władze I i II-iej instancji, należy jak dotąd przysyłać do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych celem uzyskania zgody Prezydium Rady Ministrów.

Warszawa, dnia 18 listopada 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w/z. *Z. Chmielewski*

Dyrektor Departamentu Ogólnego:

Ubyss.

(Strona pierwsza).

Wzór 1 do okólnika № 375.

Akta.....	Nazwisko	Imię	№
Data i miejsce urodzenia	Wyznanie	Stan rodzinny	
Wykształcenie (wymienić zakład naukowy, ilość ukończonych klas, semestrów i t. p.)	Średnie ..... Wyższe ..... Wiadomości specjalne		Uwagi:
Zajęcia przed wstąpieniem na służbę państwową polską: (gdzie, kiedy, nazwa instytucji, pracodawcy, zajmowane stanowisko, wysokość płacy i t. d.).			

OKÓLNIK № 376

do pp. Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego i Warszawskiego

w przedmiocie

wykonania ustaw z dn. 3 lipca 1919 r. (Dz. Pr. № 57 poz. 345) i z dn. 2 lipca 1920 r. (Dz. Ust. № 56 poz. 346) o ochronie drobnych dzierżawców rolnych.

Wobec niewłaściwego często rozumienia przez władze administracyjne I-ej instancji zadań tychże władz w zakresie wykonywania postanowień ustaw z dn. 3 lipca 1919 r. (Dz. Praw № 57 poz. 345) i z dn. 2 lipca 1920 r. (Dz. Ust. № 56 poz. 346) o ochronie drobnych dzierżawców rolnych, wyjaśniam co następuje:

1. rozstrzyganie pytania, czy z danych gruntów może nastąpić prawomocna eksmisja drobnego dzierżawcy do 6 mg. należy do właściwych sądów,
2. w razie zwrócenia się którejkolwiek ze stron w tej sprawie do władz administracyjnych, obowiązkiem tych władz jest poinformowanie obydwu stron o postanowieniach powołanych ustaw z zaznaczeniem, że definitywne rozstrzygnięcie zatargu może nastąpić tylko na drodze sądowej.

Proszę Panów o podanie powyższego do wiadomości i stosowania pp. starostom.

Warszawa, dnia 21 listopada 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

Dyrektor Departamentu Rolnictwa:

S. Leśniowski

OKÓLNIK № 377

do pp. Naczelnika Wydziału Majątków Państwowych, Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego.

w przedmiocie

przekazania pod zarząd Ministerstwa Robót Publicznych budynków i placów państwowych.

Stosownie do postanowień: art. 1 (p. 3) i 5 ustawy z dnia 29 kwietnia 1919 r. o organizacji i zakresie działania Ministerstwa Robót Publicznych (Dz. Pr. № 39, poz. 283) oraz wykonawczego do tej ustawy rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 27 maja 1921 r. (Mon. Pol. № 155) zarządzam w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych, co następuje:

Pod zarząd Ministerstwa Robót Publicznych polecam przekazać następujące budynki i objekty państwowe, znajdujące się dotąd pod zarządem Ministerstwa Rolnictwa i D. P.:

1) budynki państwowe w miastach, miasteczkach i w miejscowościach o charakterze miejskim, oraz większe budynki państwowe, położone w osadach, nie mających charakteru rolnego (osady pokordonowe, komory celne, gmachy poklasztorne i t. p.), wraz z placami, na których te budynki się znajdują;

2) niezabudowane place państwowe i parki, położone w miastach, miasteczkach oraz w miejscowościach o charakterze miejskim o ile pomienione tereny nie mogą być wyzyskane jako objekty dochodowe dla produkcji rolnej, ogrodniczej, lub sadowniczej a nadają się li tylko na cele polityki budowlanej, oraz ogrody, stanowiące nierozdzielną całość pod względem administracyjno gospodarczym z objektem, ulegającym przekazaniu Ministerstwu R. P.;

3) budynki cerkiewne, nie przejęte przez parafje prawosławne, a znajdujące się pod zarząd państwowym, oraz budynki pocerkiwne mieszkalne i gospodarcze w pobliżu cerkwi, lecz oddzielnie od gruntu położone i zbędne dla racjonalnej gospodarki rolnej, prowadzonej na gruntach, należących do pomienionych osad pocerkiwnych.

Pod zarząd Ministerstwa Rolnictwa i D. P. winny pozostać nadal:

- a) wszystkie zabudowania w państwowych lub wziętych pod zarząd państwowy dobrach ziemskich i lasach, jako przynależności pomienionych dóbr i lasów,
- b) wszystkie tereny państwowe, bez względu na swe położenie, o ile mogą być wyzyskane, jako objekty dochodowe produkcji rolnej, ogrodniczej i sadowniczej wraz z zabudowaniami, niezbędnymi do racjonalnego wyzyskania tych obiektów dochodowych, o ile tereny te nie są już teraz potrzebne na cele polityki budowlanej,
- c) wszelkie niezabudowane place pocerkiwne, oraz place należące do dóbr, znajdujących się pod zarząd państwowym.

Przy przekazaniu wymienionych obiektów Ministerstwu Robót Publicznych należy sporządzić protokół zdawczy odbiorczy w 2-ech jednobrzmiących egzemplarzach: jeden egzemplarz protokołu wraz z aktami przekazanego obiektu otrzymuje Ministerstwo Rob. Publ., drugi zaś należy dołączyć do wykazu przekazanych obiektów, który to wykaz winien być przesłany do M. R. i D. P.

Jednocześnie proszę o przesłanie do Ministerstwa wykazów gmachów i placów miejskich, przekazanych Ministerstwu Robót Publicznych przez organy Ministerstwa Rolnictwa i D. P. w wykonaniu rozporządzenia M-stra Rob. Publ. i M-stra Roln. i D. P. z dn. 17 września 1919 r. w przedmiocie przejścia zarządu budynków i placów państwowych (Monitor Polski № 218) lub samorzutnie przyjętych przez Ministerstwo Robót Publicznych.

O ileby ze strony organów Min. Rob. Publ. wpływały wnioski o przejęcie terenów, które zgodnie z postanowieniami niniejszego okólnika nie ulegają przekazaniu M. R. P., urząd wojewódzki winien wnioski te kierować wraz ze swą opinią do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Proszę Panów o niezwłoczne wydanie odpowiednich zarządzeń wykonawczych.

Warszawa, dnia 21 listopada 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *J. Raczyński.*

Dyrektor Departamentu Rolnictwa: *S. Leśniowski.*

OKÓLNIK № 378

do pp. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Wojewodów; Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Stanisławskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach i Warszawie, oraz Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu urzędów.

w przedmiocie

opinowania przez Prokuratorję Generalną umów, zawieranych przez urzędy i organy Ministerstwa Rolnictwa i D. P.

Pismem z dnia 17/XI.21 r. № 22716 Pan Prezydent Ministrów zwrócił uwagę członków rządu, że niektóre umowy, zawierane w kraju i zagranicą przez urzędy i organy państwowe polskie, redagowane bywają wadliwie pod względem prawnym.

Podając powyższe do wiadomości, przypominam, że stosownie do postanowień ustawy z dnia 31-go lipca 1919 roku w przedmiocie utworzenia Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Pr. № 65, poz. 390), oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 28-go sierpnia 1919 roku w przedmiocie ustroju i czynności Prokuratorji Generalnej (Dz. Ust. Rz. P. № 75, poz. 433) — projekty wszelkich umów, które przez urzędy państwowe zawarte być mają, przesyłane być winny do opinji do Prokuratorji Generalnej, powołanej do współdziałania przy zawieraniu tych umów i przy sporządzaniu dokumentów prawnych w sprawach majątkowych Państwa.

Umowy, powtarzające się stale lub często i mające wobec tego charakter typowy, winny być zawierane według wzorów, opracowanych przez odnośny Departament Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych. Projekty takich wzorów, przed ich ostatecznym zatwierdzeniem i przestaniem urzędem do stosowania, winny być zakomunikowane Prokuratorji Generalnej do zaopiniowania.

Stosowanie wymienionego trybu postępowania jest bezwzględnie niezbędne dla należytego zabezpieczenia prawnych interesów Państwa.

Ścisłe przestrzeganie powołanych przepisów polecam specjalnej uwadze Panów.

Warszawa, dnia 30 listopada 1921 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Z. Chmielewski*

Dyrektor Departamentu Ogólnego:

Ubysz

RUCH SŁUŻBOWY.

Na podstawie art. 10 „Tymczasowych przepisów służbowych dla urzędników państwowych” w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych zostali zamianowani:

w Zarządzie Centralnym:

- p. o. referenta Ignacy Odrowąż Pieniążek — referentem w Wydziale Wytwórczości Roślinnej Departamentu Rolnictwa od dn. 1 listopada 1921 r.;
- p. o. pomocnik referenta Stanisław Biliński referentem w Wydziale Majątków Państwowych Departamentu Rolnictwa od dn. 1 listopada 1921 r.;
- p. o. pomocnik referenta Romuald Jan Sienczewski — referentem w Wydziale Chorób Zakaźnych — Departamentu Weterynarii od dn. 1 listopada 1921 r.;
- p. o. referenta Stanisław Gaczeński — referentem do spraw łowiectwa w Departamencie Leśnictwa od dn. 1 listopada 1921 r.;
- p. o. st. referenta Walerjan Marowski — st. referentem w Departamencie Leśnictwa od dn. 1 listopada 1921 r.;
- referent rolniczy Stefan Herdin — st. referentem w Wydziale Pomocy Rolnej Departamentu Rolnictwa — od dn. 1 listopada 1921 r.;
- p. o. st. referenta Bronisław Wójcicki — st. referentem w Wydziale Organizacyjno-Inspekcyjnym Departamentu Weterynarii — od dn. 1 listopada 1921 r.

Wynik egzaminów dla kandydatów na leśniczych w Zarządzie Okręgowym Lasów Państwowych w Warszawie.

Egzaminy odbyły się w dniach 29, 30 września i 1 października 1921 r.

O dopuszczenie do egzaminów ubiegało się 18 kandydatów, w tem 15 urzędników lasów państwowych.

Dopuszczono do egzaminu 15, w tem urzędników państwowych 12; trzech z tych ostatnich do egzaminów nie stawiło się.

Zdało egzaminy 9 kandydatów, a mianowicie:

z wynikiem bardzo dobrym:

Krotke Kochanowski Gustaw — z nadl. Będzin;

z wynikiem dobrym:

Koch Franciszek — z nadl. Samsonów,

Lachowski Edward — z nadl. Gostynin,

Nejtek Mirosław;

z wynikiem dostatecznym:

Dowhyłuk Mikołaj — z nadl. Olsztyn,

Herynowski Edmund — z nadl. Kampinos,

Szmidt Jan — z nadl. Kampinos,

Jaworski Feliks — z nadl. Gostynin,

Wołoszczak Władysław.

Ocenę niedostateczną z jednego przedmiotu otrzymało 2 kandydatów, nie zdał egzaminów 1 kandydat.

WYDAWNICTWA
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH.

- № 1. STOSUNKI ROLNICZE KRÓLESTWA KONGRESOWEGO. Praca zbiorowa, opracowana pod ogólnym kierunkiem Podsekretarza Stanu, Stanisława Janickiego, redagowana przez d-ra Stefana Rosińskiego i Feliksa Ubysza. Stronic XLIII + 641. (Wyczerpane).
- № 2. Prof. Zdzisław Ludkiewicz. POLITYKA AGRARNA. Str. XII + 371. (Wyczerpane).
- № 3. Prof. I. Mikułowski-Pomorski. REFORMA AGRARNA W ROSJI w r 1917. Str. 51. Cena mk. 35.—
- № 4. Inż. K. Łubkowski. WYRÓB TORFUI LANEGO SPOSOBEM DUNSKIM. Z 9 ilustracjami. Str. 76. Cena mk. 40.—
- № 5. NIEMIECKIE ZAMIERZENIA KOLONIZACYJNE W POLSCE R. 1919. Str. 180. Cena mk. 90.—
- № 6. Prof. S. Moszczeński. POSZUKIWANIE CENNOŚCI GRUNTÓW I MAJĄTKÓW WIEJSKICH. Str. 350. Cena mk. 150.—
- № 7. A. Rose. BILANS HANDLOWY ZIEM B. ZABORU PRUSKIEGO. Str. 697. Cena mk. 300.—
- № 8. Prof. Karol Różycki. PROJEKT PAŃSTWOWEJ ORGANIZACJI HODOWLI BYDŁA. Cena mk. 65.—
- № 9. D-r Ludwik Garbowski. OCENA NASION U NAS I ZAGRANICĄ. Str. 125. Cena mk. 65.—
- № 10. INSTRUKCJA DLA STACYJ METEOROLOGICZNYCH SIECI POLSKIEJ. Cena mk. 300.—
- № 11. Prof. Inż. St. Biedrzycki. MASZYNY I NARZĘDZIA ROLNICZE W MNIEJSZYM GOSPODARSTWIE ROLNEM. Z 104 ilustracjami. Str. 127. Cena mk. 70.—
- № 12. PROGRAM LUDOWEJ SZKOŁY ROLNICZEJ ŻEŃSKIEJ. Str. 68. Cena mk. 120.—
- № 13. PROGRAM LUDOWEJ SZKOŁY ROLNICZEJ MĘSKIEJ. Str. 123. Cena mk. 170.—

**SKŁAD GŁÓWNY W „KSIĘGARNI ROLNICZEJ”
WARSZAWA, UL. NOWY ŚWIAT 35.**